

torium ikke fuldstændig genvinder sit Helbred, lærer han dog der, hvorledes han har at forholde sig, naar han kommer ud derfra, medens Forholdet nu er det, at disse Patienter gaa omkring som en Smittefare og sikkert paaføre mange af Samfundets sunde Individier Smitte. Det er netop et af Goderne ved et Ophold paa et Sanatorium, at Patienterne der lære, hvorledes de have at forholde sig, naar de ere udskevne derfra, saaledes at de ikke længere blive en Smittefare for deres Familie, og dem, de ere sammen med.

Udgifterne ved det Forslag her er stillet, se jo ganske vist smaa og beskedne ud, idet der kun kræves et Beløb af 40,000 Kr., men det er naturligvis kun den mindste Part, thi hvad der skulde følge efter, skulde jo gerne være, at der kunde fremkomme Forslag til Opførelse og Drift af Sanatorier for kirtelsvage Børn og lungetuberkuløse Patienter, og hvis det kunde blive Følgen af dette Forslag, ja, saa betyder det jo langt mere, saa betyder det jo for det første et ret betydeligt Beløb til Opførelse af disse Sanatorier og dernæst et meget stort Beløb, som aarlig maatte udredes for at holde disse Sanatorier i Drift. Jeg tror, at Befolkningen i sin store Helhed vilde hilse saadanne Foranstaltninger med udelst Glæde. Jeg kan saaledes meddele her, at Danmarks Sygekassers Centralforening fornylig har været samlet her i Kjøbenhavn til et Delegeretmøde og der enstemmig har vedtaget at ville støtte dette Forslag ved Indgivelsen af en Adresse til Regering og Rigsdag. Danmarks statsanerkendte Sygekasser tælle nu i alt 300,000 Medlemmer. Det er altsaa den mægtigste Organisation, der findes i vort Land.

Andetsteds er man gaaet andre Veje, idet man har oprettet Sanatorier f. Eks. ved Hjælp af Penge, der laa ubenyttede hen, f. Eks. Invalidefonds, eller Kommunerne have givet Tilskud, ligesom private, særlig rige Fabrikere, have givet Tilskud, eller Sygekasserne have taget denne Sag i deres Haand og have været med til at oprette Sanatorier for deres Medlemmer. Jeg tror ikke, vi kunne gaa den Vej herhjemme; thi vore Invalidefonds kunne ikke anvendes dertil, og vore Kommuner ere heller ikke meget villige til at paatage sig denne Udgift. Kjøbenhavns Kommune har ganske vist vist et smukt Eksempel her. Men det var jo ret naturligt, at Kjøbenhavns Kommune gjorde det, for der er sikkert intet Sted her i Landet, hvor denne Sygdom, Lungetuberkulosen, er saa almindelig som i Kjøbenhavn. Sygekasserne her

i Danmark ville ikke være i Stand til at løse denne Opgave; det er allerede af Ære værd, at Sygekasserne bringe de Ofre, som de for Øjeblikket bringe, men at lægge ny Byrder paa dem, vil være umuligt og vil vistnok i mange Tilfælde føre til, at Sygekassernes Medlemstal vil gaa stærkt ned, idet man maatte forøge Sygekassernes Kontingent, og det maaske endda ret betydeligt, hvis de skulde løse denne Opgave, og saa er jeg bange for, at mange af Medlemmerne vilde sige, at de da ikke ere i Stand til at klare Kontingentet, og derfor ville gaa ud af Sygekasserne og paa egen Regning tage den Risiko, der følger af en Sygdom. Jeg ser derfor ikke, der er nogen anden Vej at gaa, end at den Opgave løses af Staten. Men Staten er jo ogsaa baade stærk nok og rig nok til at tage denne Opgave i sin Haand og løse den paa den Maade, som den bør løses paa. Jeg vil derfor haabe, at den Velvilje og Sympati, som disse Forslag allerede have mødt i Befolkningen, ogsaa maa være til Stede her i Rigsdagen, og at den høje Regering vil stille sig velsindet over for Forslaget, saaledes at vi snart kunne se saadanne Planer og snart kunne skride til Opførelsen af saadanne Anstalter, som ville have den største Betydning for Befolkningen.

Rørdam: Den Tanke, som ligger til Grund for dette Forslag, har min varmeste Sympati og Tilslutning, og som det maaske vil være bekendt, har jeg en Gang i dette Ting slaaget til Lyd for, at der fra Statens Side burde gøres noget for at hemme Udbredelsen af Tuberkulosen. Som Ordfører for Epidemiloven i Fjor henlede jeg ogsaa Tanken paa Opførelsen af Sanatorier med Støtte fra Statens Side. Nu have de Herrer Socialdemokrater jo optaget dette Forslag og bragt det frem, og man kan jo ikke andet end være dem taknemmelig for, at de sætte denne Lov under Debat, da det i allerhøjeste Grad maa siges at være en Samfundssag.

Hvor store Ulykker Tuberkulosen anretter her i Landet, hvor mange Tilfælde af Invaliditet og hvor mange Dødsfald den medfører aarlig, vide vi jo desværre ikke nøjagtigt. Vi kende det for Byernes Vedkommende, men for Landets Vedkommende savne vi i høj Grad en Sygestatistik. Det er noget, man maa beklage i høj Grad ikke alene for denne Sygdoms Vedkommende, men for saa mange andre Sygdommes Vedkommende. Der blev i Aaret 1898 af det kejserlige tyske Gesundheitsamt udarbejdet en Statistik over Udbredel-